

Kaupunginvaltuuston kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuusto 20.04.2026 § 27
1257/00.01.02/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto merkitsee valtuustoaloitteet tiedoksi ja lähettää aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsee valtuustoaloitteet tiedoksi ja lähettää aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Selostus

Valtuustoaloite 20.4.2026

Tarja Jalkala

Satu Pylkkönen

Minna Pehkonen

Mauno Kumpulainen

Heikki Kähkönen

Valtuustoaloite: Liitosalueiden tonttimarkkinoinnin ja asumisen vetovoiman tehostaminen

Kuopion strategia korostaa elinvoiman vahvistamista, kasvun mahdollistamista sekä vetovoiman lisäämistä kiristyvässä kilpailussa asukkaista, osaajista ja investoinneista. Väestön ikääntyminen, osaajapula ja muuttoliikkeen keskittyminen edellyttävät kaupungilta aktiivisia toimia asumisen, työn ja hyvän arjen yhdistämiseksi koko kaupungin alueella. Strategiassa tunnustetaan myös maaseutualueiden ja kylien merkitys vetovoimaisina, luonnonläheisinä asumisympäristöinä.

Kuopion vahvuus on sen laajuudessa ja monipuolisissa asumisen vaihtoehdoissa. Liitosalueet tarjoavat laadukasta, luonnonläheistä asumista palveluiden äärellä, mutta niiden tonttitarjonta ei tällä hetkellä kohtaa potentiaalisia asukkaita riittävän tehokkaasti. Markkinointi on jäänyt passiiviseksi, vaikka tarjolla on valmiita tontteja kilpailukykyiseen hintaan.

Aloite tukee suoraan strategian tavoitteita vahvistaa elinvoimaa, lisätä veto- ja pitovoimaa sekä edistää tasapainoista alueellista kehitystä. Liitosalueiden houkuttelevuuden parantaminen lisää kaupungin kilpailukykyä, tuo uusia veronmaksajia ja vahvistaa kyläyhteisöjen elinvoimaa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kuopion kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin liitosalueiden elinvoiman vahvistamiseksi:

1. Digitaalisen tonttimarkkinoinnin nykyaikaistaminen

Kaupungin tonttihakua on kehitettävä elämyksellisemmäksi. Pelkkä tekninen karttapalvelu ei riitä. Jokaisesta liitosalueen tonttiryhmästä tulee olla saatavilla laadukasta drone-kuvaa ja videota, joka näyttää tontin suhteen maastoon, vesistöihin ja lähipalveluihin (koulut, päiväkodit).

2. "Kokeile maaseutuasumista" -kampanjat

Eri mallien pilotointi, jossa liitosalueiden tyhjillään olevia kiinteistöjä tai kumppanuusmalleja hyödyntäen tarjotaan etätyöläisille mahdollisuutta kokeilla asumista alueella lyhytaikaisesti. Tämä madaltaa kynnystä pysyvään muuttoon.

3. Tonttietujen ja kannustimien pilotointi

Esitämme selvitettäväksi määräaikaista kannustimia liitosalueiden tonttien varaajille. Näitä voisivat olla esimerkiksi:

- ensimmäisen vuoden vuokravapaus tontista
- "muuttajan palvelupaketti", joka sisältää esimerkiksi kausikortteja paikallisiin liikuntapalveluihin tai lähiliikenteeseen
- valmiit tyyppitalomallistot, jotka on sovitettu kyseisen alueen rakennustapaohjeisiin prosessin nopeuttamiseksi

4. Aktiivinen näkyminen kasvukeskuksissa

Liitosalueiden tontteja tulee markkinoida kohdennetusti pääkaupunkiseudun ja muiden kasvukeskusten asukkaille, jotka etsivät etätyömahdollisuuksien myötä luonnonrauhaa ja turvallista kasvuympäristöä lapsilleen.

5. Yritysyhteistyön vahvistaminen osana tonttimarkkinointia

Liitosalueiden tonttimarkkinointia tulee kytkeä tiiviimmin alueen elinkeinoelämään ja työllistymismahdollisuuksiin. Kaupungin tulee rakentaa yhteistyömalleja paikallisten yritysten kanssa siten, että tonttien markkinoinnin yhteydessä tuodaan esiin myös alueen työpaikkatarjontaa, yrittäjyysmahdollisuuksia sekä hybridityötä tukevia ratkaisuja. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi kumppanuuksia yritysten kanssa rekrytointinäkyvyyden lisäämiseksi tai viestintää siitä, miten työn ja asumisen yhdistäminen onnistuu sujuvasti liitosalueilla. Näin muuttopäätös ei näyttäydy pelkästään asumisvalintana, vaan kokonaisvaltaisena elämänratkaisuna.

6. Tontti ja arki näkyväksi – elämyksellinen markkinointisisältö

Tonttien markkinoinnissa tulee siirtyä pelkästä teknisestä esittelystä kohti arjen konkretiaa ja samaistuttavuutta. Liitosalueilta tulee tuottaa lyhyitä "päivä elämässä" -tyyppisiä sisältöjä, joissa alueen asukkaat tuovat esiin arkeaan: koulumatkoja, harrastusmahdollisuuksia, etätyön tekemistä sekä palveluiden saavutettavuutta. Tämän lisäksi tonttien esittelystä voidaan hyödyntää visuaalisia kokonaisuuksia, jotka havainnollistavat tontin sijaintia suhteessa luontoon, vesistöihin ja keskeisiin palveluihin. Elämyksellinen ja samaistuttava viestintä madaltaa muuttopäätöksen kynnystä ja tekee liitosalueiden tarjoamasta elämäntavasta aidosti houkuttelevan vaihtoehdon.

7. Etätyövalmiuden vahvistaminen liitosalueiden vetovoimatekijänä
Etätyön yleistyminen tarjoaa Kuopiolle merkittävän mahdollisuuden houkutella uusia asukkaita liitosalueille. Kaupungin tulee varmistaa ja tuoda näkyvästi esiin liitosalueiden etätyövalmiudet, kuten nopeat ja luotettavat tietoliikenneyhteydet (valokuitu) sekä mahdollisuudet yhteisöllisiin työskentelytiloihin kyläkeskuksissa. Lisäksi markkinoinnissa on syytä korostaa arjen sujuvuutta etätyön näkökulmasta: rauhallinen työympäristö, luonnon läheisyys sekä toimivat peruspalvelut. Näin liitosalueet voidaan profiloida houkuttelevina vaihtoehtoina erityisesti niille, joiden työ ei ole sidottu fyysiseen sijaintiin.

Tavoite:

Tavoitteena on, että Kuopio ei ole vain kasvava kaupunkikeskus, vaan dynaaminen kokonaisuus, jossa liitosalueet nähdään vetovoimaisina investointikohteina eikä vain olemassa olevina kuluina. Aktiivinen ja nykyaikainen markkinointi maksaa itsensä takaisin uusina veronmaksajina, vahvistuvana elinvoimana ja elävänä kyläverkostona.

Valtuustoaloite 20.4.2026

SDP valtuustoryhmä

Valtuustoaloite: Vanhan Kuopion korttelin Barson kulman kehittämisen vapaan kentän taiteilijoiden käyttöön ja välitilamallin ja pysyvien ratkaisujen vuokramallien luominen

Kuopion keskustan vanha kortteli, erityisesti ns. Barson kulma, on kulttuurihistoriallisesti merkittävä alue, jonka toiminnallinen kehittäminen tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa kaupungin elävää kulttuuri- ja taidekenttää. Vapaan kentän taiteilijat – kuten esittävän taiteen, kuvataiteen, sirkuksen, musiikin ja yhteisötaiteen toimijat – tarvitsevat joustavia, lyhytkestoisiin produktioihin soveltuvia työ- ja esitystiloja.

Kulttuurin ja taiteen pysyviin työskentelytiloihin liittyvä tilaesitys kaupungin omistamista tiloista, joille ei ole muussa palvelutuotannossa käyttötarvetta.

Tähän asiaan ratkaisuesityksenä olisi Barson kulma ja sen yhteydessä olevat entiset päiväkodin tilat. Tämän kokonaisuuden avulla Kuopio pystyisi osaltaan nostamaan esille Vanha Kuopio – ajatusta. Alueelle sijoittuu kaupungin omistamista tiloista mm. Korttelimuseo sekä VB – valokuvakeskuksen tilat sekä muita yksityisiä kaupungin vanhaa rakennuskantaa edustavia rakennuksia. Tilaesitys johtaisi hankesuunnitteluvaiheeseen, missä tarkasteltiin tarkemmin tilojen soveltuvuus erityisesti kulttuurin ja taiteen vapaan kentän toimijoiden tarpeeseen. Tähän ratkaisumalliin tarvittaisiin myös vuokramalliesitys, mikä mahdollistaisi taiteilijoiden tilojen vuokraamisen. Tällä hetkellä valitettavasti tilanne on pääsääntöisesti se, ettei taiteilijat pysty vuokraamaan tiloja suoraan tilapalveluilta vuokratasosta johtuen.

Välitilamalli

Välitilamalli tarkoittaa periaatteessa minkä tahansa kaupungin omistaman, kulttuurin ja taiteen käyttöön soveltuvan tilan, lyhytaikaista luovuttamista kulttuurin ja taiteen käyttöön. Tähän on olemassa malleja jo muualla Suomessa käytössä. Tila tarjotaan taitelijoiden haettavaksi esimerkiksi 1–6 kuukauden ajaksi erillisellä hakuprosessilla, jolla valitaan taitelija/ taitelijat, jotka valmistavat esitettävän produktion. Kaupungin rooli, mikä on ollut muualla käytössä toiminnan mahdollistamiseksi on ollut tilojen luovuttaminen ko. ajalle veloituksetta. Muualla Suomessa, kuten Tampereella ja Turussa, on jo käytössä ns. välitilamalli, jossa kaupunki mahdollistaa tyhjiään olevien tilojen käytön taiteen ja kulttuurin toimijoille

määräajaksi (1–6 kuukautta) maksutta tai hyvin alennetulla vuokralla. Tämä malli tukee paikallista kulttuurituotantoa, elävöittää keskusta-alueita ja ehkäisee tilojen tyhjillään oloa ja on osa elinvoiman kehitystä.

Kuopiossa vastaavaa mallia ei vielä ole systemaattisesti luotu. Nyt on ajankohtaista selvittää, miten vanhan Kuopion korttelin Barson kulmaa voitaisiin kehittää vapaan kentän taiteilijoiden käyttöön, sekä millaista vuokramallia tilapalvelut aikoo jatkossa soveltaa taiteilijoiden ja kulttuurituottajien tilatarpeisiin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme, että:

Tilapalvelut laatii selvityksen siitä,

miten Barson kulman ja muiden kaupungin omistamien kulttuurikäyttöön soveltuvien tilojen käyttöä voidaan kehittää vapaan taiteen kentän tarpeisiin?

sekä miten nykyisiä vuokramalleja voitaisiin uudistaa niin, että ne tukevat lyhytkestoista, kohtuuhintaista tai maksutonta käyttöä?

Tilapalvelut valmistelee ehdotuksen välitilamallista, joka mahdollistaisi tyhjien tilojen tarjoamisen 1–6 kuukauden mittaisiin taide- ja kulttuuriprojekteihin, ilman vuokraa tai kustannushintaa.

Tekee kaupungin kanssa pysyvän, kaupunkitasoisen linjauksen, jolla taiteen ja kulttuurin tilatarpeet tunnustetaan osaksi Kuopion elinvoimapolitiikkaa ja kaupunkisuunnittelua.

Pyydämme tilapalveluilta myös vastausta seuraavaan :

miten Barson kulmaa on tarkoitus kehittää taiteilijoiden käyttöön?

miten nykyisiä vuokramalleja aiotaan kehittää?

ja miten olemassa olevien tilojen vuokrausmalli tällä hetkellä toimii?

Valtuustoaloite 20.4.2026

Annukka Ojala ja Kaija Sääsä

Valtuustoaloite: Rakennetun toimintaympäristön tai paljon välineistöä vaativille liikuntamuodoille uusi liikuntapaikka Kuopioon

Kuopiossa on monia liikuntamuotoja, jotka vaativat rakennetun toimintaympäristön tai paljon välineistöä. Monilla näistä lajeista on tarpeeseen ja kysyntään nähden liian pienet tai toimimattomat tilat. Tällaisia liikuntamuotoja ovat mm. kiipeily, skeittaus, skuuttaus, telinevoimistelu ja pöytätennis. Osa näistä liikuntamuodoista on järjestetty kunnan puolelta, osa liikuntaseurojen ja yksityisten yritysten kautta. Jotkut tilat ovat kunnan, jotkut yksityisten.

Kiipeilylle on tällä hetkellä tiloja Kuopion kiipeilykeskuksella yksityisen tiloissa sekä pieni seinäkiipeilynurkkaus kunnan nuorisotalo Pinarilla Pyörössä. Skeittaus ja skuuttaus tapahtuu huonolla säällä kunnan nuorisotyön toiminnan alla Kuopion skeittihallilla Kelloniemessä. Telinevoimistelulle on tiloja Kuopio-hallilla sekä joillakin kouluilla sekä Kuopion reippaan voimistelijoiden yksityiseltä vuoraamissa tiloissa. Pöytätennistä pelataan tällä hetkellä Puijonlaakson väestösuojassa.

Kiipeilykeskus on pitkään etsinyt tiloja, joissa olisi boulderoinnin eli ilman köysiä matalalla kiipeilyn lisäksi mahdollista harrastaa myös korkeaa seinäkiipeilyä. Tähän nykyiset tilat sekä kiipeilykeskuksella että Pinarilla ovat liian matalat. Myös Boulderoinnille nykyiset tilat ovat pienet kysyntään nähden. Kävijöitä on kaiken ikäisiä.

Skeittaukselle ja skuuttaukselle on paljon kysyntää myös kesän ulkopuolella. Eri toiminnoille eli skeittaukselle ja skuuttaukselle on pitänyt järjestää eri vuorot turvallisen toiminnan varmistamiseksi. Myös kävijämäärä kerralla on rajattu tilan vähyyden vuoksi. Kävijät ovat pääosin lapsia ja nuoria.

Telinevoimistelussa sekä naisten että miesten puolella on haasteena tilojen riittävyys. Kuopio-hallilla on muihin Kuopion kokoihin kaupunkiin nähden hyvin pienet tilat, joita seurat jakavat keskenään. Tämä rajoittaa lajien kehitystä sekä harrastajamääriä. Lisäksi tilaa käytetään usein messutarkoituksiin, jolloin telineet pitää useasti vuodessa purkaa ja koota uudelleen. Myös muut Kuopio-hallin sulut vaikeuttavat harjoittelua siellä. Kuopion reippaan voimistelijat ovat hankkineet omat lisätilat, mutta niissä ei pysty kaikkea tarvittavaa harjoittelemaan. Lisäksi joillakin kouluilla on telinevoimisteluvälineistöä, mutta välineistön taso vaihtelee ja ympäristö on aina rakennettava uudelleen rajoittaen myös harjoittelumahdollisuuksia. Koulujen liikuntasalit ovat varattu hyvin usein myös muuhun toimintaan. Telinevoimistelun harrastajat ovat pääosin lapsia ja nuoria.

Pöytätennistä pelataan tällä hetkellä Puijonlaakson väestösuojassa. Tilat ovat olleet toimivat, mutta eivät ole tarkoitettu kyseiseen toimintaan. Yhdelle pöydälle ohjeellinen tilavaatimus on n. 9x4x3 metriä tilaa (pituus, leveys, korkeus). Nykyiseen tilaan mahtuu 8-10 pöytää.

Muissa isommissa kaupungeissa on hyödynnetty tyhjäksi jääneitä hallitiloja näiden liikuntalajien tilaratkaisuissa. Tampereella on myös rakennettu erikseen hallitila, jossa on yhdistetty skeittaus, skuuttaus ja kiipeily.

Kuopioon tarvitaan näitä liikuntamuotoja tukevat tilat, jotka ovat saavutettavalla alueella. Vanhoja hallitiloja voisi hyödyntää, kuten muissakin kaupungeissa on tehty. Tärkeää olisi, että tila olisi kokoaikaisesti liikuntamuotojen käytössä, jotta rakennettua ympäristöä tai paljon välineistöä vaativaa liikuntatilaa ei tarvitsisi ajoittain purkaa. Liikuntalajeja voisi yhdistää samaan hallikokonaisuuteen, mikä lisäisi turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Lisäksi sosiaalisia tiloja voisi hyödyntää yhteisesti kaikkien lajien käyttöön.

Kysynnän ja innostuksen mukainen liikunta tulisi mahdollistaa asukkaille tärkeänä hyvinvointitekijänä ja syrjäytymisen ehkäisemisenä.

Esitys:

Esitämme, että Kuopion kaupunki selvittää edellä mainittujen rakennetun ympäristön tai paljon välineistöä tarvitsevien liikuntalajien mahdollisia toimivampia tiloja. Tilat voivat olla jo olemassa olevia tiloja esim. vanhat hallit tai erikseen tarkoitukseen rakennetut tilat. Kyseisten liikuntalajien aktiivisia toimijoita tulisi osallistaa suunnitelmia tehdessä ja hyödyntää mahdollista uutta ympäristöä rakentaessa.

Jos mahdollista, olisi hyvä myös saada niin sanottu karkea arvio mahdollisista kustannuksista tilojen muuttamisesta/korjaamisesta edellä esitettyihin käyttötarkoituksiin.

Vaikutusten arviointi

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, koska kyseessä on hallinnon sisäistä käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).